

Avskjutningsrapportering

Västmanland

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Mostphotos

Avskjutningsrapport: 1 juli 2021 - 30 juni 2022

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårds-krets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Västmanland

Rapporteringen 2021-2022 har varit bra men för att stärka kvaliteten på statistiken ytterligare strävar vi efter ökad rapporteringsgrad. Antalet jägare måste då som rapporterar bli större, så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt.

Avskjutningen varierar stort inom länet, både vad avser numerär och artsammansättning. Dessa skillnader kan vara avsevärda även på små avstånd. Generellt ökar avskjutningen av kronvilt, medan den minskar för vildsvin, rådjur och älg. Detta stämmer väl överens med bilden av utvecklingen av klövviltsstammarna som förmedlats via länets jägarkår.

Not gällande samtliga kurvdiagram: skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan skattat antal visar det mest troliga värdet.

Jaktens mångfald inom Västmanlands län

Inom Västmanlands län fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstas en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga.

Avskjutningen har en stark övervikt mot klövvilt. Småviltet som jaktlig resurs kan i många fall nyttjas på ett bättre sätt. När det kommer till arter förutom klövvilt så är det framförallt fågel som fälls. De arter som fälls i störst omfattning är gräsand, ringduva, kråka, kaja och ringduva. När det kommer till pälsvilt så är det framförallt rödräv och grävling som jagas.

Art	Avskjutning trolighetsintervall	95% Jämfört med 2020/2021	
		Antal	Procent
<i>Klövvilt</i>			
Dovhjort	758 (500 - 1507)	+12	2
Kronhjort	938	-46	-5
Rådjur	2487 (2266 - 2736)	+83	3
Vildsvin	3418 (3097 - 3812)	-594	-15
Älg	878	-175	-17
<i>Stora rovdjur</i>			
Lo	2 (L)	-2	-50
Varg	5 (L)	+4	400
<i>Övriga däggdjur</i>			
Bäver	252 (199 - 325)	-26	-9
Fälthare	340 (277 - 425)	-20	-6
Grävling	397 (325 - 492)	-108	-21
Iller	1 (1 - 5)	-2	-67
Rödräv	1137 (1000 - 1323)	-160	-12
Skogshare	14 (7 - 31)	-8	-36
Skogsmård	62 (44 - 96)	-19	-23
<i>Fåglar</i>			
Fiskmåsar	47 (32 - 166)	-48	-51
Grågås	315 (220 - 545)	+65	26
Gråtrut	62 (61 - 155)	-82	-57
Gräsand	484 (251 - 1196)	-188	-28
Kaja	1058 (691 - 1742)	-344	-25
Kanadagås	200 (124 - 357)	-78	-28
Knipa	1 (0 - 11)	0	0
Kråka	404 (278 - 619)	-130	-24
Kricka	25 (19 - 71)	+15	150
Morkulla	1 (0 - 16)	-3	-75
Nötskrika	254 (181 - 406)	-60	-19
Orre	73 (44 - 126)	-41	-36
Ringduva	782 (507 - 1325)	-20	-2
Skata	298 (205 - 462)	-110	-27
Tjäder	39 (25 - 64)	-11	-22

Tabell: Skattat antal fällda jakt-
året 2021-22

Västmanland

Källa:

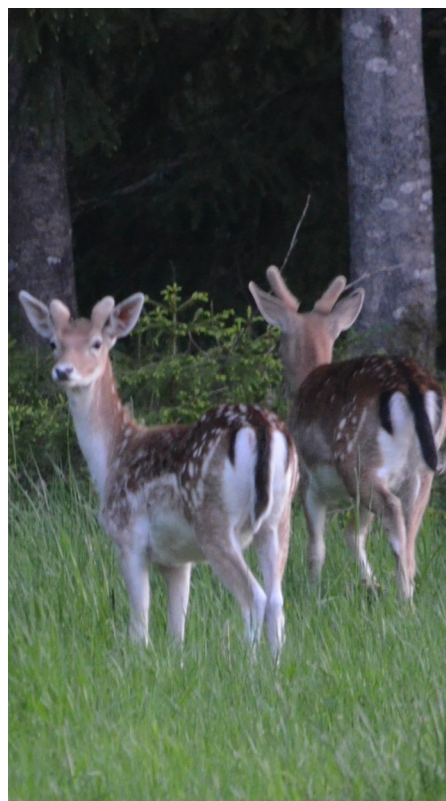
Svenska Jägareförbundet viltö-
vervakning, Länsstyrelsen Väst-
manland

Avskjutning klövvilt Västmanlands län

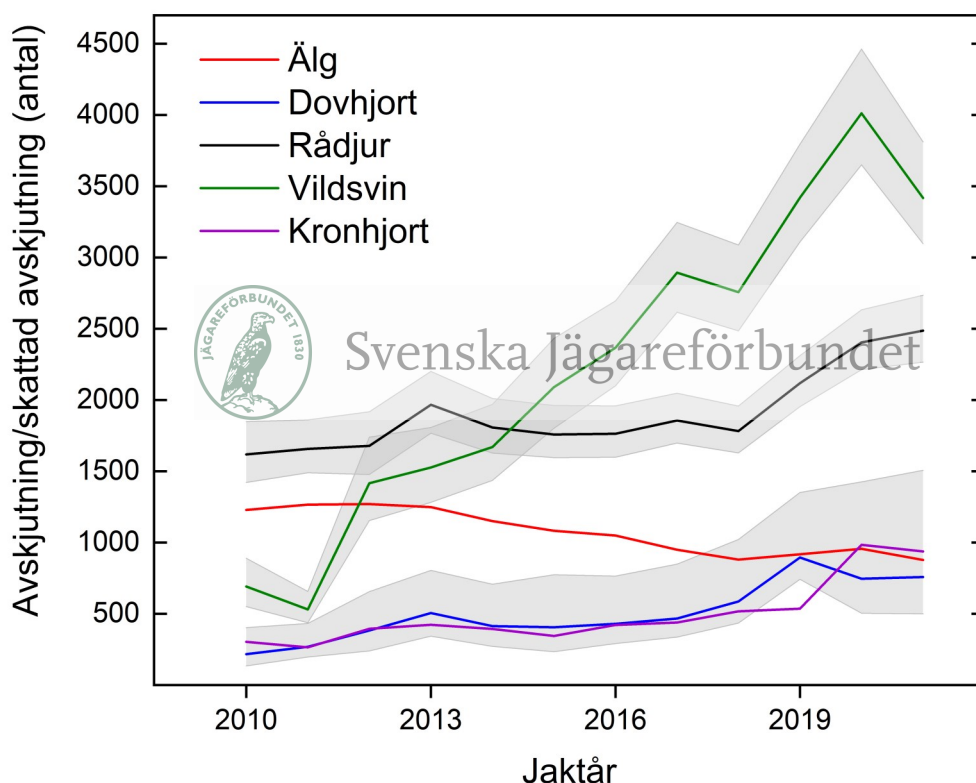
De olika arterna av klövvilt (älg och mufflon ej medräknade) i Västmanland har haft olika utveckling den senaste tioårsperioden 2012-2021. Vildsvinsavskjutningen har stadigt ökat under en rad av år men nu är det ett trendbrott över hela länet, dock finns lokala variationer.

Den totala avskjutningen av klövvilt har legat relativt konstant i intervallet mellan 5 000 – 10 000 klövvilt de senaste åren.

Den tydligaste förändringen blir lokalt på älgskötsel- och krets nivå där de områden som saknar dov- och kronvilt upplever en nergång i klövviltsstammarna. I de områdena med etablerade stammar av dov- och kronvilt är utvecklingen den motsatta med en ökning av dessa arter. De arter som ökat i antal är flocklevande så tätheterna lokalt variera mycket.

Avskjutning

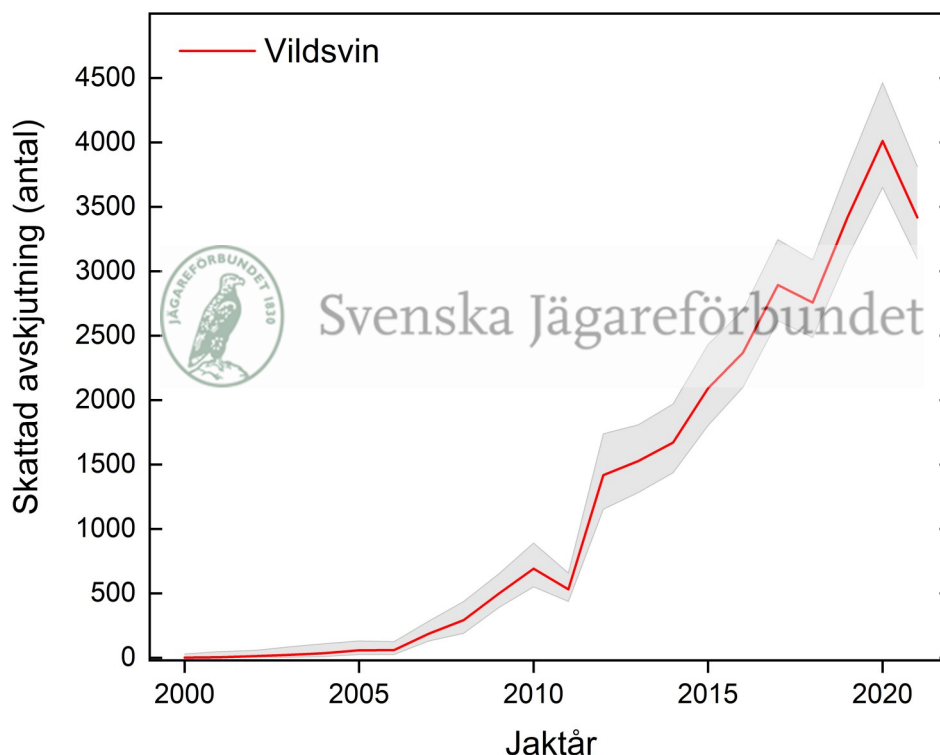
Avskjutning vildsvin Västmanlands län 2000-2021

Vildsvinsavskjutningen i Västmanlands län har ökat mycket fram till jaktåret 2019-20. Senaste jaktåret ser vi dock en stor minskning av avskjutningen. Något som också pekar i samma riktning med vildsvinsstammen är att antalet rapporterade kollisioner i trafiken minskar i länet. Två blöta vårar med kultingar som frusit ihjäl och därmed låg reproduktion samt väl använda mörkerriktmedel är starkt bidragande till denna minskning.

Högst avskjutning i förhållande till areal har länets södra och östra delar. Bergslagen är fortfarande ett nyetablerat område där magrare marker med stor andel skog och varg gör att etableringen går långsamt med stora lokala variationer.

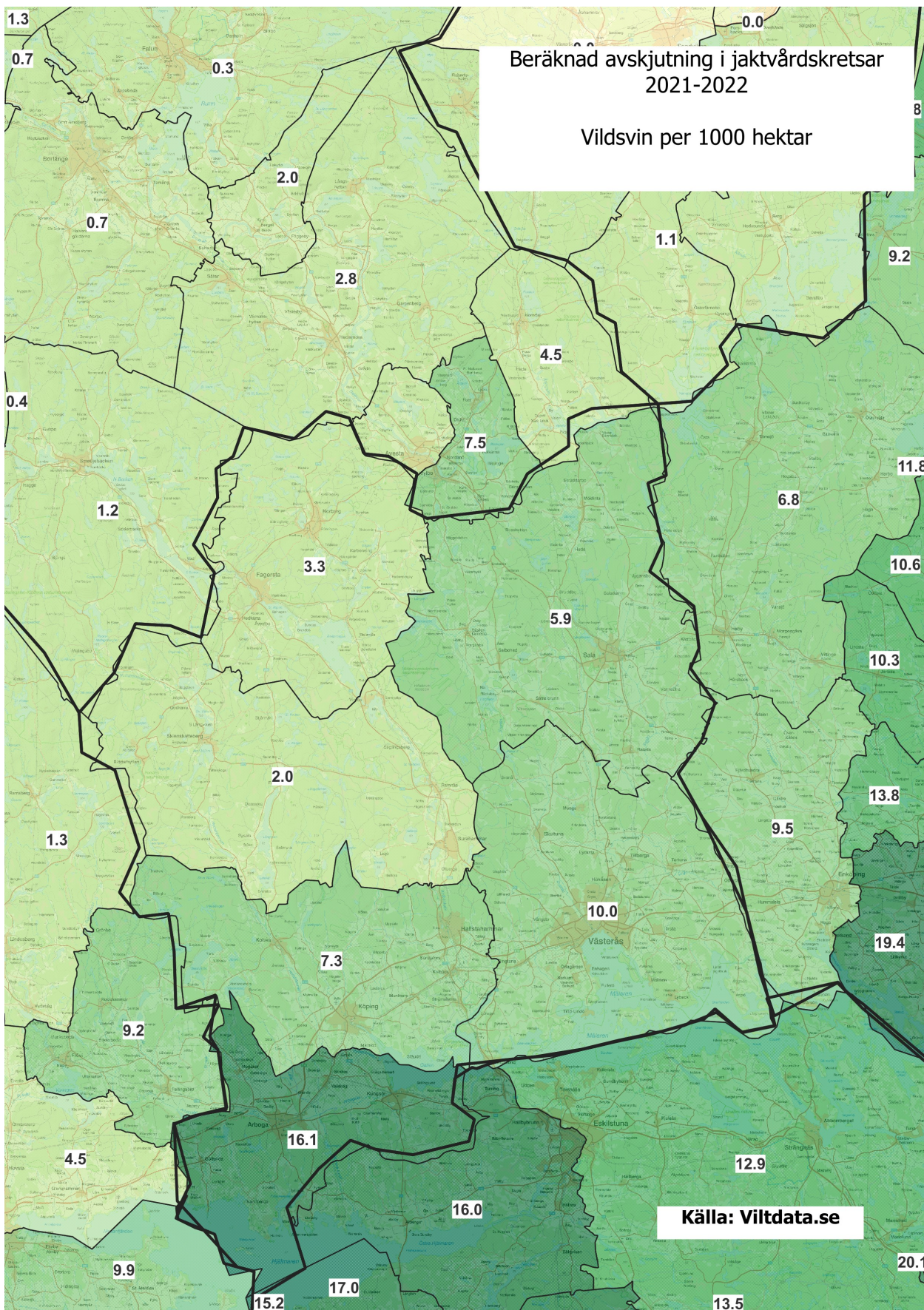

Avskjutning 2000—2021

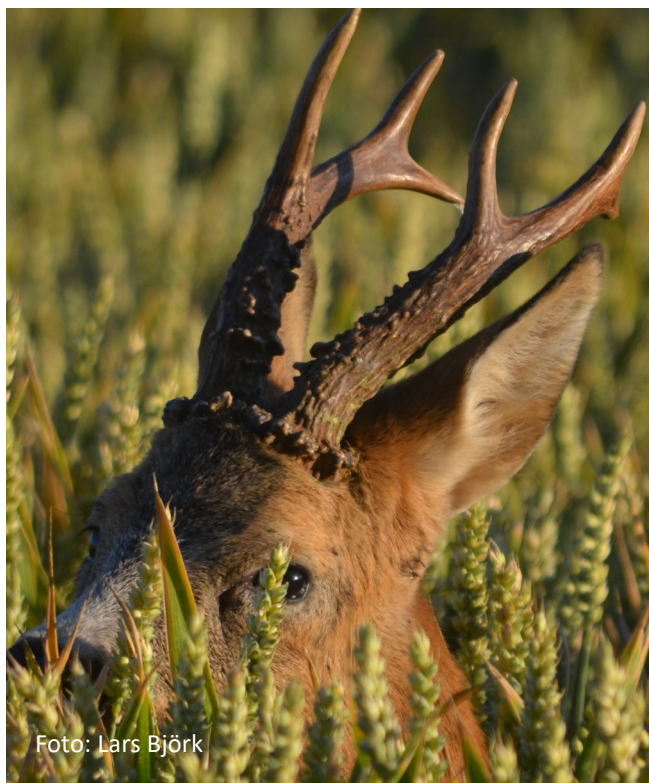
Västmanland

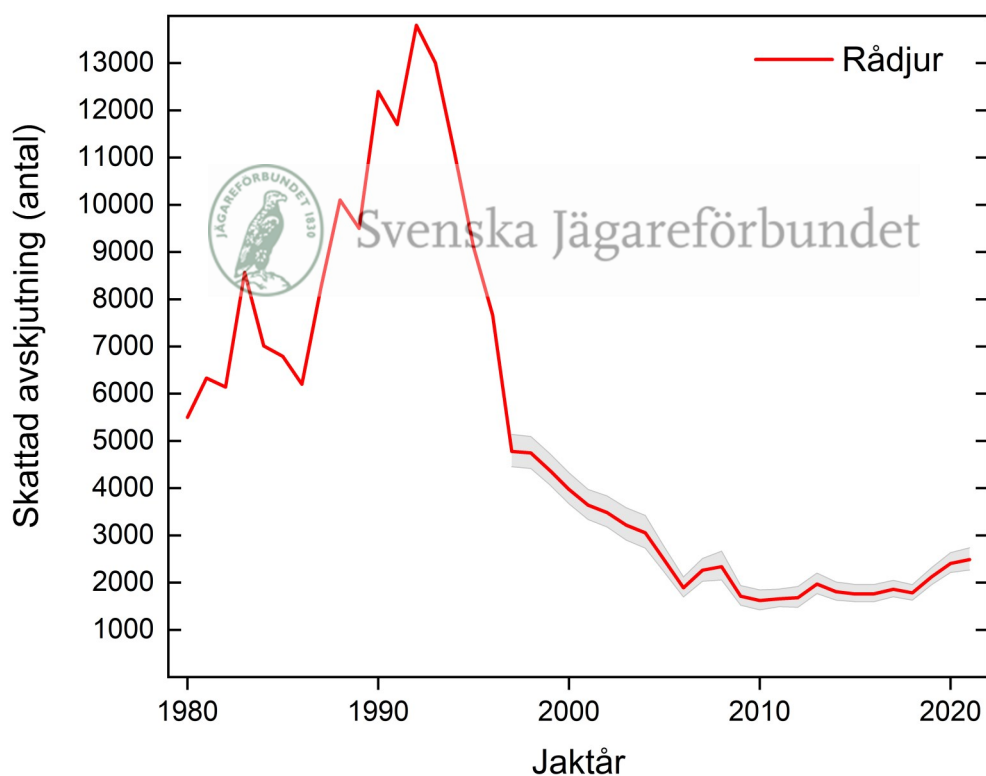
Avskjutning rådjur Västmanlands län 1980-2021

Rådjursavskjutningen i Västmanlands län minskade kraftigt i samband med att lodjuren ökade i mitten av 1990 talet. Sedan var det kraftiga vintrar under början av 2010 talet vilket gjorde att stammen minskade och det syns i antalet fällda djur också. Efter det har stammarna återhämtat sig och avskjutningen har ökat de senaste åren. Rådjursolyckorna i trafiken är fortfarande ett problem då en stor andel av rådjuren håller sig intill bebyggelse där trafiken är tät med den stam av lo och vargen som gör att rådjuren då håller sig där.

Det är dock stora variationer i täthet och än mer i antalet fällda rådjur beroende på var i länet man är. I Bergslagen där vargen är etablerad är stammen liten och jakten ännu mindre då rådjurshundar inte används på grund av risken att vargen tar hunden

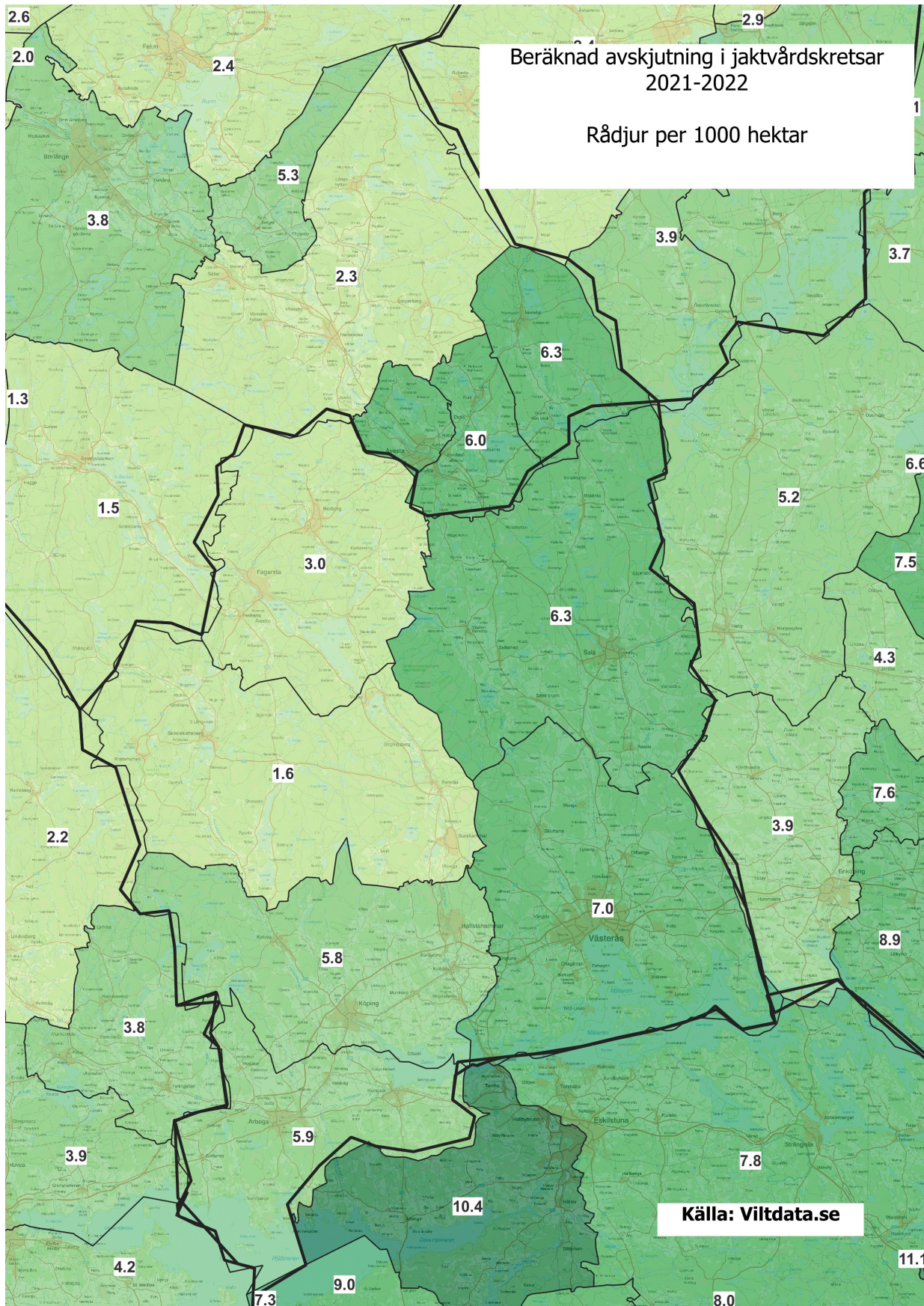

Avskjutning 1980—2021

Västmanland

Avskjutning kronvilt Västmanlands län

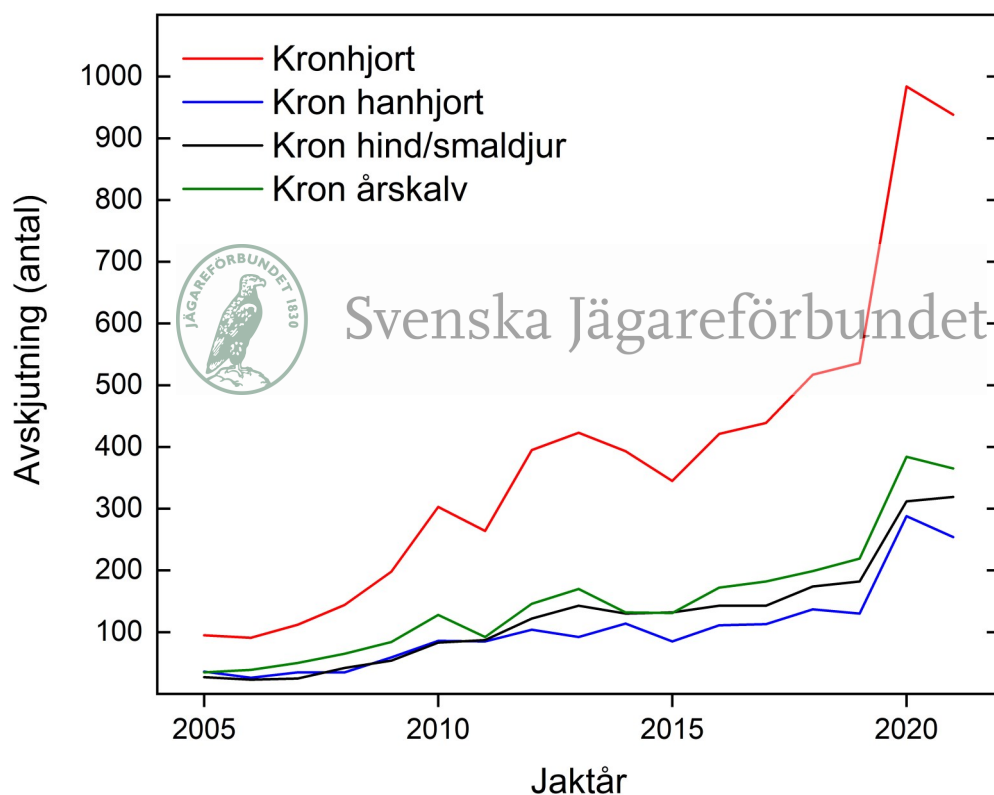
Antalet fällda kronvilt i länet har ökat under de senaste 10 åren men för det senaste året har dock ökningen stagnerat och vi ser till och med en viss minskad avskjutning. Liksom för dovviltet är kronviltet flocklevande och variationerna inom länet är stora. Medan vissa områden fortsatt upplevt en tillväxt de senaste åren har andra valt att minska sin stam.

Det är fortfarande få kronvilt i Bergslagen.

Foto: Lars Björk

Avskjutning 2005—2021

Figur. Avskjutningen av kronvilt i Västmanlands län 2005-2021 Källa: Länsstyrelsen Västmanland

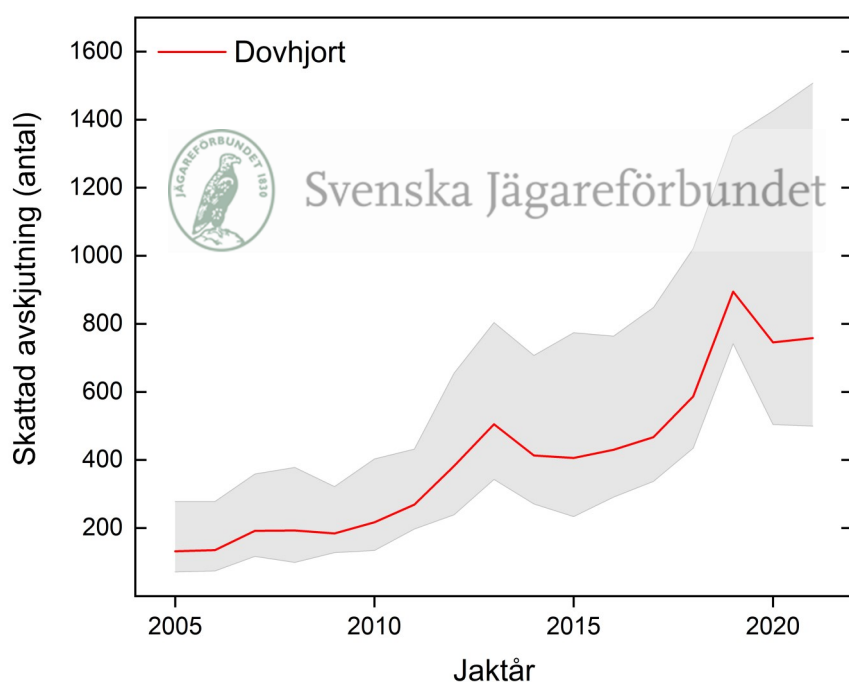
Avskjutning dovvilt Västmanlands län 2005-2021

Antalet fällda dovvilt har ökat över tid och mer än fyrdubblats under en tioårsperiod. Nu verkar det dock vara ett trendbrott med utplanande kurva. Typiskt för arten är att den är starkt flocklevande och kan uppnå höga tätheter på begränsade ytor samtidigt som spridningen går mycket sakta. Detta gör att variationen i täthet och förekomst varierar mycket inte bara inom länet utan även inom såväl jaktvårdskretsar som älgskötselområden. Det som skiljer de tre senaste åren från tidigare år är att andelen kalv i avskjutningen ökar vilket är mycket positivt. Samma utveckling ser vi på avskjutningen av hind, vilket tyder på att man inom en del områden avser minska storleken på stammen.

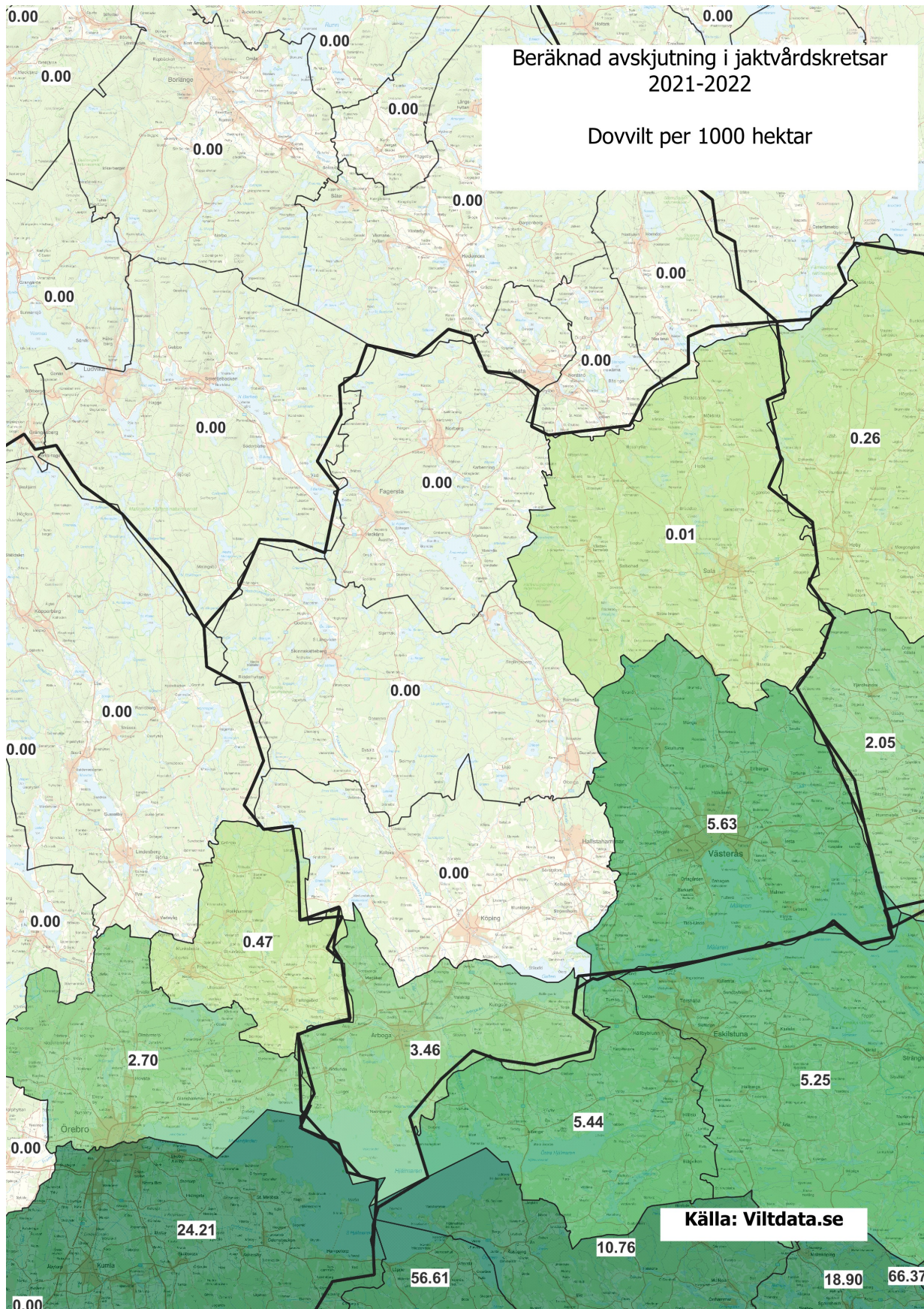
Det är i stort sett bara runt Västerås och Arboga som dovviltet finns i länet.

Avskjutning 2005—2021

Västmanland

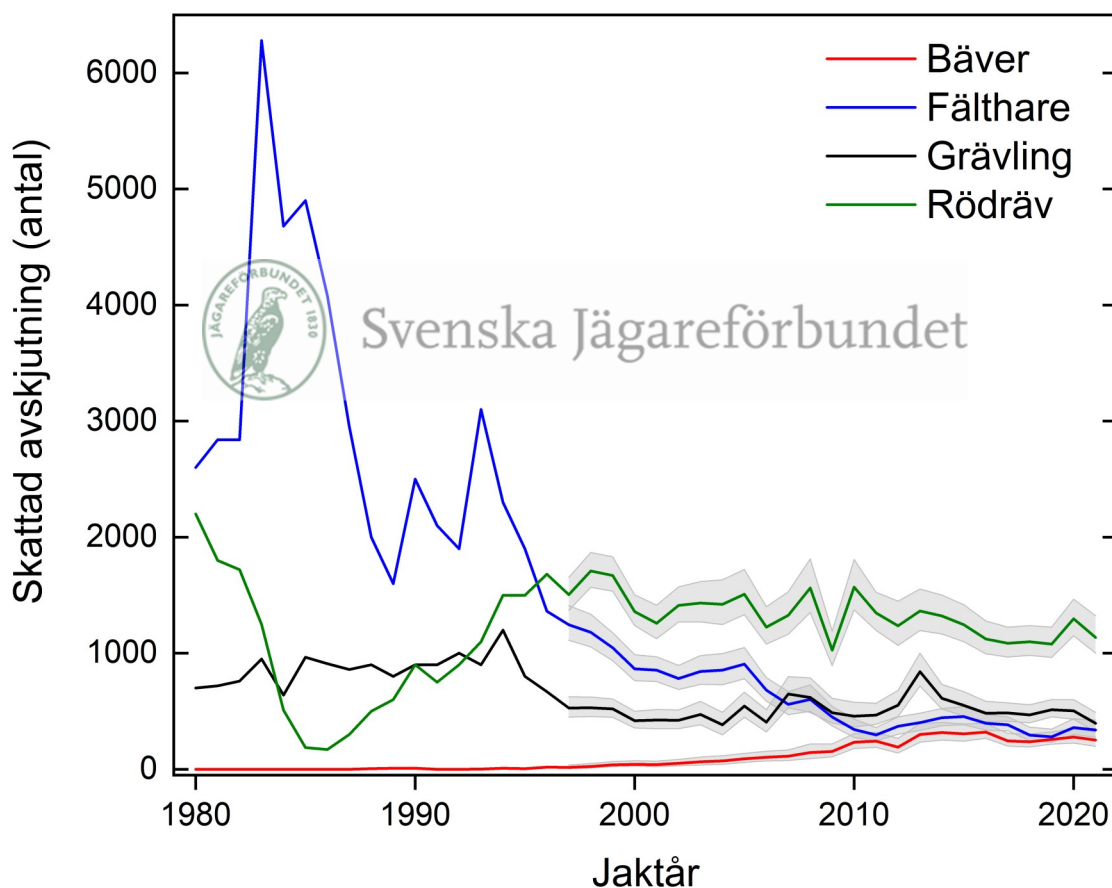

Småviltsavskjutning Västmanlands län

Generellt om småviltet i Västmanland kan sägas att avskjutningen är vikande för de flesta arter. De enda arter som det har en stabil avskjutning är bäver och rävm. Ifall detta beror på en faktisk förändring i småviltsstammarna eller en förändring i jaktutövning där ett större fokus ligger på klövvilt är osäkert. I Bergslagen har vargens etablering påverkat löshundsanvändningen kraftigt. Troligtvis finns ett mycket större utrymme att uthålligt tillvarata småviltet som jaktlig resurs än vad som görs i dag.

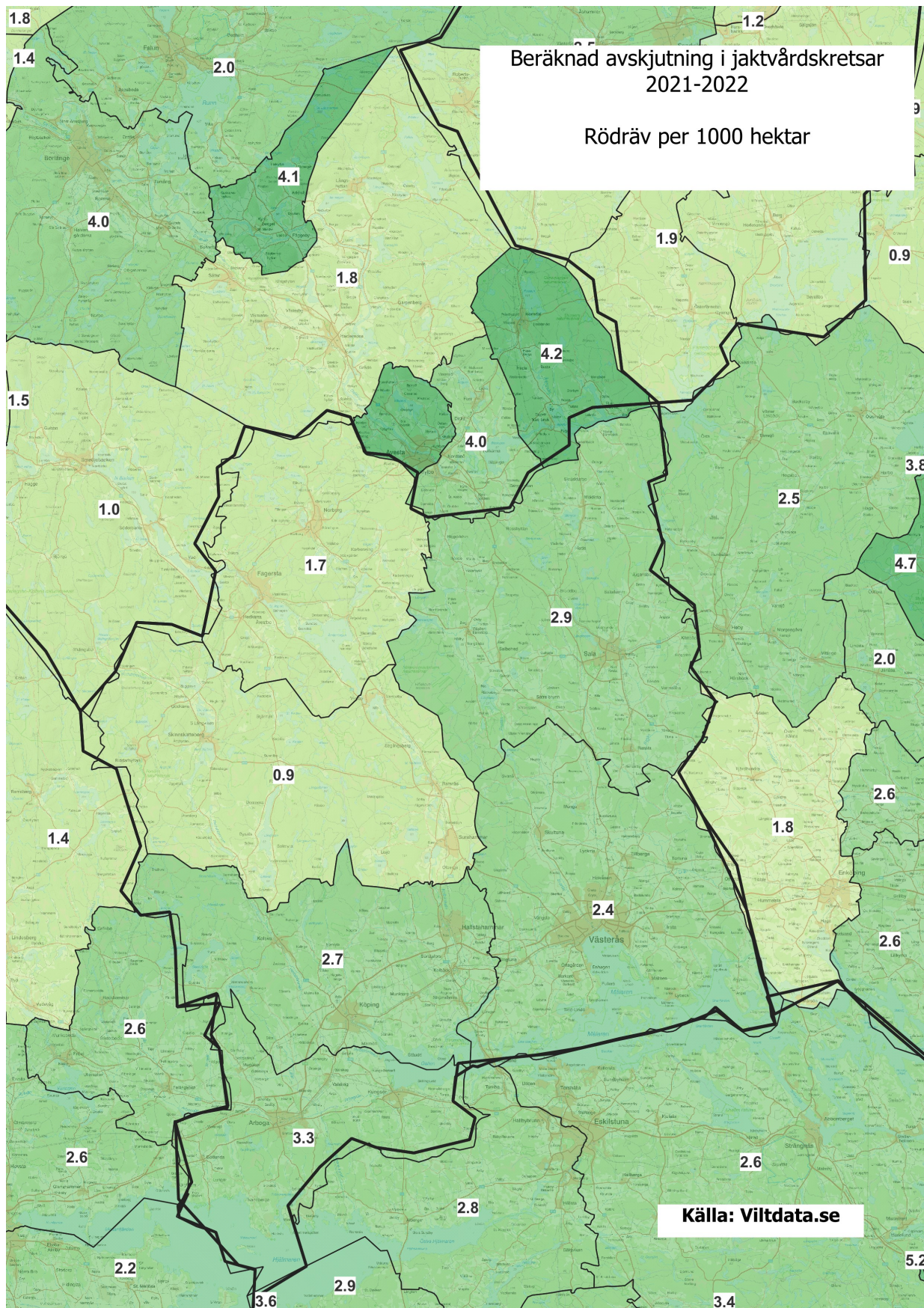

Avskjutning småvilt 1980—2021

Västmanland

Småviltsavskjutning Västmanlands län

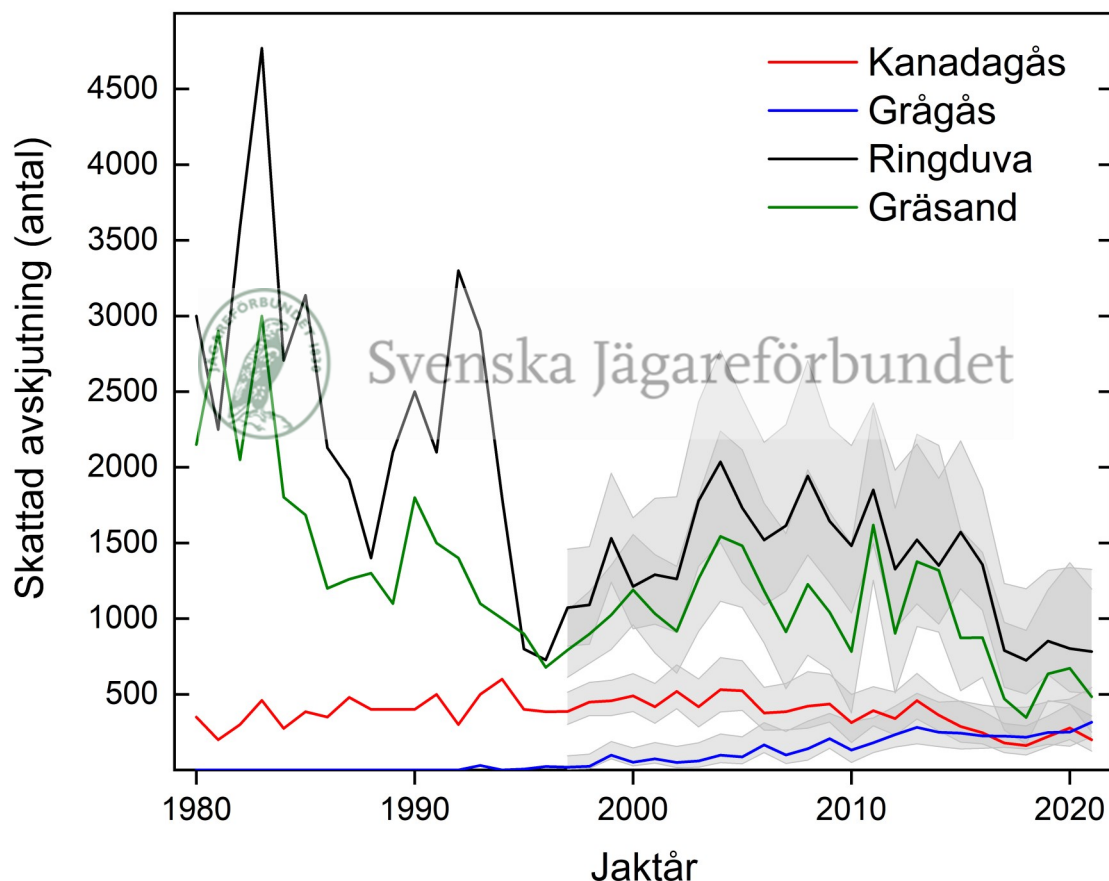
Antalet fällt småvilt har en under de senaste 15 åren minskat i antal. Undantaget är grågåsen som under den tiden har etablerat sig och då har avskjutningen. Om detta beror på en faktisk förändring i småviltsstammarna eller en förändring i jaktutövning där ett större fokus ligger på klövvilt är osäkert. Avseende exempelvis gåsarterna så finns andra data i form av fågelräkning som talar för ökande populationer under motsvarande period.

Troligtvis finns ett mycket större utrymme att uthålligt tillvarata småviltet som jaktlig resurs än vad som görs i dag.

Foto: Lars Björk

Avskjutning fågel 1980—2021

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

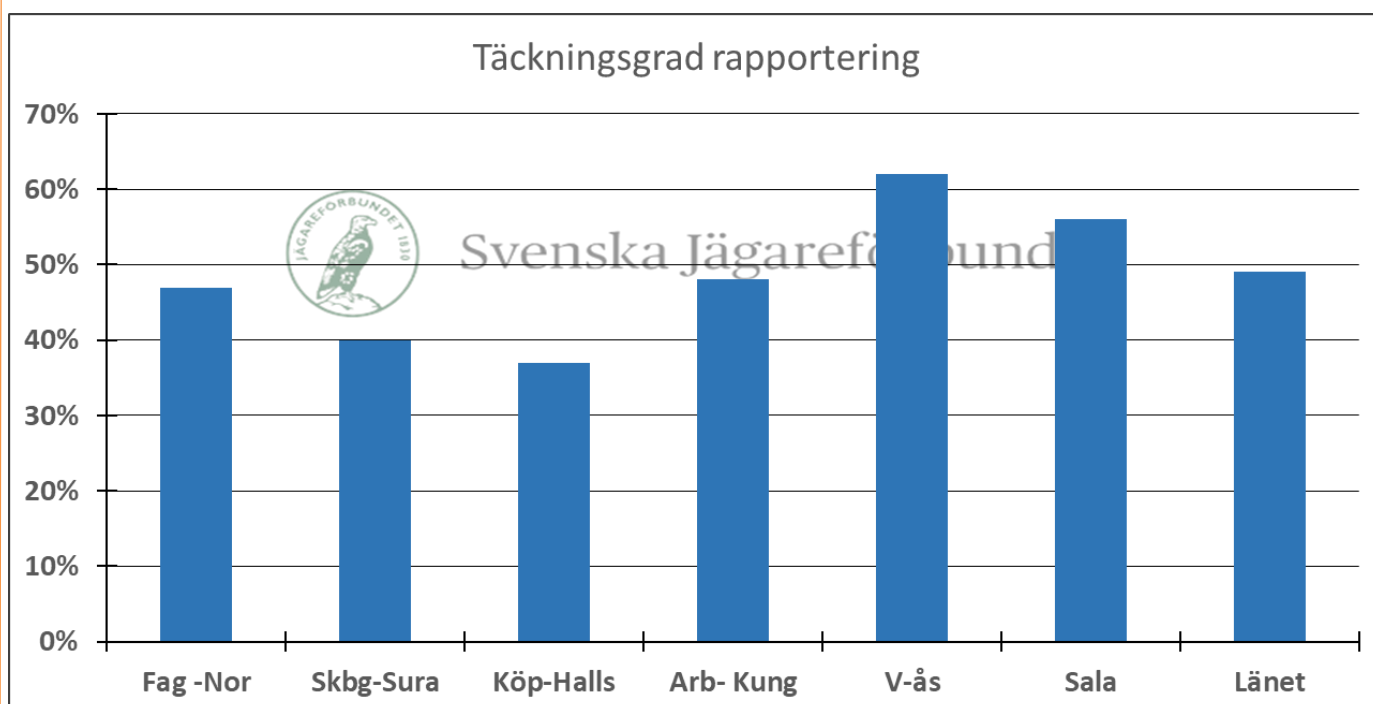
Förenklad rapportering med appen Viltdata

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning kan rapporteringen ske i appen Viltdata. Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag kan respektive jaktlags kod skrivas in och på så sätt särskilja sin avskjutning mellan olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Västmanlands län 2021-22

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Västmanlands län varierar mellan 37 – 62 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 49 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2021-2022. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Lars Björk

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Lars Björk

Lars.bjork@jagareforbundet.se